

LibreOffice

6

Impress

**Bemutató-készítés
másképp**

Dr. Pétery Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Pétery Tamás
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-615-5782-85-5

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2018
© Mercator Stúdió, 2018

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
T: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	7
KEZDŐ LÉPÉSEK	12
A program környezete	12
A LibreOffice 6.0 rendszerkövetelményei	13
Letöltési lehetőségek.....	15
A program telepítése	15
A program módosítása, eltávolítása	18
A billentyűzet	18
Az egér	22
A program indítása	24
A segítség.....	31
A súgó tartalomjegyzéke	33
A súgó tárgymutatója.....	33
Keresés a súgóban.....	34
Az offline súgó.....	35
Tippek.....	36
Részletes tippek	36
A névjegy.....	37
A program szoftverkönyezete, ablakai	38
Az asztal	38
BEMUTATÓ KÉSZÍTÉS	39
Üres bemutató létrehozása	39
Új bemutató készítése létező bemutatóból.....	41

Office fájlok megnyitása és mentése	41
Meglévő dokumentum megnyitása	44
Fájlok szűrése	51
Állományok keresése	52
Dokumentumok ismételt betöltése	58
Fájltípusok	59
Állományok lezárása	60
A dokumentum tárolása	61
Változatok kezelése	63
Dokumentum-helyreállítás	64
Állományok törlése	65
Állományok tulajdonságai	66
Állományok postázása, másolása	68
A bemutató vagy részeinek exportálása	69
Mentés weblapként	71
Automatikus mentés	77
Egyéb mentési beállítások	78
A munka befejezése	79
BEMUTATÓK MÓDOSÍTÁSA	81
Az Impress ablak áttekintése	81
Munka több bemutatóval	82
Nézetek	84
Normál nézet	84
Vázlat nézet	86
Diarendező nézet	87
Jegyzetek oldal nézet	87
Emlékeztető oldal nézet	88
Diavetítés nézet	89
A Normál nézet használata	90
A Normál nézet használata	91
Szövegek beírása	92

Szövegobjektumok formázása	92
Betűformátumok	93
Bekezdésformátumok	95
Szövegkeretek, szövegdoxok formázása	99
Másolás, áthelyezés	101
Új képkockák létrehozása	102
Képkockák elrendezésének megváltoztatása	104
Dia megkettőzése	105
Képkocka törlése	105
Tervezősablón cseréje	105
Nézetminta sablonok	107
Diák színválasztékának módosítása	109
A stíluskezelő	110
Stílus érvényesítése	112
Új stílus létrehozása	113
Stílusok módosítása	113
Egyéni stílus törlése	123
Egyéni háttér beállítása stílusban	124
A Vázlat nézet használata	124
A jegyzetelő nézet használata	126
Képek, rajzelemek beszúrása	128
Képek beszúrása képhelyre	128
Kép beszúrása fájlból	129
Kép beszúrása lapolvasóról	130
Képek áthelyezése és méretezése	130
Objektum forgatása	132
Képek igazítása	133
Képek elnevezése	136
A beillesztett kép módosítása	136
Kép levágása	137
Képek tükrözése	138
Képek elrendezése és sorrendje	138

Képek vektorizálása	139
Képek térbeli átalakítása	140
Fényképek módosítása	141
A képtár használata	145
Objektumok csoportosítása	147
Táblázatok beszúrása	148
Diagram beszúrása	151
Multimédiás eszközök	154
A diarendező nézet használata	158
Diák másolása, áthelyezése	159
Dia elrejtése.....	160
Dia törlése	161
Speciális effektek	161
Áttűnések beállítása	161
Objektumok, szövegek animálása	162
Képek animálása	165
Lejátszás időzítése	167
Egyedi diasorok	167
Vetítési beállítások	169
Vetítés indítása.....	171
IRODALOM	172

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Gombamód szaporodnak a számítógépek az irodákban és az otthonokban egyaránt. Szinte mindegyik személyi számítógépen – az operációs rendszertől függetlenül – megtalálható valamilyen irodai alkalmazáscsomag, például a szinte egyeduralkodó – bár meglehetősen drága – Microsoft Office, Wordperfect Office, Ability, MagyarOffice vagy a könyvünk tárgyát jelentő, nyílt forráskódú és ingyenesen letölthető LibreOffice.

A minden szokásos irodai tevékenységet felölelő, komplex programcsomagok piacán a Microsoft 1983-ban jelent meg a Worddel, 1985-ben az Excellel, a PowerPoint 1987-ben keletkezett. A programcsomag részei már ekkor igen nagymértékben kapcsolódtak egymáshoz. Az egyre újabb fejlesztések tudatosan törekedtek az együttműködés fokozására. A Microsoft ugyanakkor kisebb képességekkel, de igen használható olcsó irodai programcsomagot is kibocsátott MS Works néven.

Az e programokban alkalmazott megoldások igen hamar „kvázi” szabvánnyá lettek, más fejlesztők is igyekeztek a kipróbált megoldásokat alkalmazni. Ennek igen eltérő szerepű programok esetében az lehet az oka, hogy az adott program kezelése sokkal könnyebben elsajátítható, ha a felhasználói környezet, illetve kezelői felület elemei már máshonnan ismertnek tekinthetők.

Hamarosan megjelentek és szolgáltatásaikban egyre jobban megközelítették a vetélytársak (többek között a Corel, IBM, Novell, Sun) programjai is a Microsoft vezető irodai programcsomagjának lehetőségeit. Ezek közül kiemelkedett az eredetileg német StarOffice, amelynek különlegessége volt a magas fokú integráltság, az alkalmazási terület, a platformok széleskörűsége, illetve ingyenes elérhetősége. Ezt a szoftvert korábban – tizenkét évvel ezelőtt – külön, papíros és elektronikus formában megjelent kötetekben tárgyaltuk.

1999 augusztusában a Sun Microsystems felvásárolta a StarOffice programfejlesztőjét, a hamburgi StarDivision céget, és a program 5.2 verzióját ingyenesen letölthető módon kezdte terjeszteni. 2000 júliusától a Sun nyíltta tette a forráskódot és elindította az OpenOffice.org projektet és fejlesztői közösséget. Közben a zárt forráskódú, kereskedelmi StarOffice csomagot is továbbfejlesztették. Az OpenOffice új fejlesztéseinek jelentős állomása volt az Unicode támogatás beépítése, mely használhatóvá tette nemcsak az eredeti nyolc nyugati nyelven, hanem a legtöbb latin betűs, ázsiai és egyéb nyelven is az OpenOffice.org programot.

A 2003. elején kezdődött 2. verzió fejlesztésekor a Microsoft Office kompatibilitás és a teljesítmény fokozására helyezték a hangsúlyt. A 2. verzió 2005-ben jelent meg.

A 3. verzió, melynek fő újdonságai az Office Open XML formátumú fájlok importálása, a VBA makró és az új ODF 1.2 formátum támogatása, 2008-ban jelent meg. Később a fejlesztést átvette egy újabb mamutcég, az Oracle.

Háromhavonta jelennek meg a hibajavításokat tartalmazó kisebb kiadások pedig az új verziók között, amelyek félévente új funkcionálitással bővítik a programot.

2010. szeptember 28-án az OpenOffice projekt több tagja megalapította a The Document Foundation szervezetet, és létrehozta az OpenOffice.org 3.3 béta változatának egy származtatott változatát. Az új programcsomag létrejöttéhez jelentősen hozzájárul az Oracle által keltett bizonytalanság, amelyben tartani lehetett attól, hogy a vállalat megszünteti az OpenOffice.org projektet, úgy ahogy ezt megtette az OpenSolaris-szal. Az alapítók remélték, hogy a LibreOffice név csak átmeneti lesz, mivel [felkérték](#) az Oracle-t is, hogy csatlakozzon a szervezethez és adja át nekik az OpenOffice.org márka nevet. Ezt az Oracle visszautasította és arra kérte az átállt fejlesztőket, hogy mondjanak le az OpenOffice.org irányítótestületében betöltött pozíciójukról, így a projekt végleges neve a LibreOffice lett. 2010. október végére, 33 OpenOffice.org fejlesztő mondott le, és állt át a [The Document Foundation](#) szervezethez.

A Go-oo projekt szintén megszűnt, támogatva ezzel LibreOffice egységes fejlődését. A projekt által kifejlesztett funkciók beolvadtak

a LibreOfficeba. Más OpenOffice változatok szintén beolvadtak a [LibreOffice](#) programcsomagba.

A Canonical, Novell és Red Hat kijelentette, hogy a jövőben kiadott operációs rendszerekben az alapértelmezett irodai programcsomag szintén a LibreOffice lesz. 2011. január 20-án, az Ubuntu 11.04 fejlesztői kiadásában a LibreOffice vált az alapértelmezett irodai programcsomaggá. 2013-ban jelent meg a LibreOffice 4. verziója. 2015. augusztus 5-én jelent meg az 5.0, 2018. január 29-én a kötetünk alapját képező 6.0 verzió, mely a tizedik fő kiadás a projekt indulása óta. Már a LibreOffice 4-et több mint 80 millió, az 5-ös változatot 100 millió feletti számú felhasználó telepítette, remélhetőleg még ennél nagyobb sikert is elér az új verzió. Talán segíti ezt az is, hogy több kormány – köztük a magyar – is elkötelezte magát a nyílt forráskódú szoftverek támogatása mellett.

A komplex irodai alkalmazáscsomag minden, napjainkban, az irodákban előforduló feladat megoldását támogatja.

Szövegszerkesztője a professzionális funkciókkal, jellemzőkkel is rendelkező *Writer*, gazdasági-műszaki számítások, elemzésekhez használható eszköze a *Calc*, bemutatások, előadások látványos és hatásos segítője az *Impress*, adatbázis-kezelője az *Adabas* alapon készített *Base*, vektoros rajzoló programja a *Draw*. A Microsoft Office Equation Editorához hasonló matematikai egyenletszerkesztő a *Math* alkalmazás. Ezek többségéről külön kötetet is írunk, de egy összefoglaló „Biblia” jellegű kiadványt is megjelenítettünk.

A programok mindegyike többé-kevésbé írja-olvassa az általánosan elterjedt Microsoft Office 2000-es változatától és más konkurens szoftvertermékekben készített állományokat. A többé-kevésbé azért kell említenünk, mert ha nem használunk az MS Office-ban különleges szolgáltatásokat, extra függvényeket, mezőkódokat, egyes VBA kódokat, bár a StarOffice kereskedelmi verziójában is csak egyes licenckonstrukciókban érhetők el a Microsoft Office-ról való migrálást elősegítő eszközök (például makrókonverter).

Ha kudarcot vallanánk, akkor az importálandó (más Office változattal előállított, de a LibreOfficeba beolvasandó) állományokból távolítsuk el a hibák okát. A Word a 2010-es változattól egyébként már kezeli az OpenDocument formátumot is. Az abban mentett anyagok beolvasása már több reménnyel kecsegtet.

A programcsomag saját grafikus felhasználói felülettel rendelkezik, amelyet a máshoz szokott felhasználó nehezen tud megszokni, de lassan meg lehet barátkozni vele. Ugyanis van néhány kimondottan kellemes szolgáltatása is (például az Explorer, a megtekintő, a tündérek vagy a segéd).

Külön érdeme a LibreOffice programcsomagnak, hogy egyaránt fut az elterjedt Microsoft Windows és a LINUX, Sun Solaris, BSD, OpenVMS, OS/2, IRIX, Mac OS operációs rendszerek alatt. Ráadásul a programcsomag már most több mint 100 nyelvet, köztük a magyart is támogatja.

Már a LibreOffice 5-höz átdolgozták a dokumentumexportáló és importáló szűrőket. PDF fájl exportálásakor az állományt elláthatjuk időbélyeggel is. A programcsomaghoz új, szebb, egyértelműbb ikonokat dolgoztak ki. A Calc több táblázatkezelő függvényét továbbfejlesztették, néhány új függvényt is beépítettek. Az Impress és a Draw programokban több helyet biztosítanak a szerkesztésre. Az átdolgozott eszköztárak a leggyakrabban használt ikonokkal nyílnak meg.

A program támogatja a 64 bites Windows rendszereket is.

Az új Calc képes már a feltételes formázást is XLSX fájlba exportálni. A *PADLÓ* és a *PLAFON* függvényekhez az Excel kompatibilitást tovább erősítő paraméterezést alakítottak ki. Az Excel kompatibilitás biztosítása érdekében bevezették az *URL.KÓDOL* és *HIBA.TÍPUS*, *ÁTLAGHA*, *ÁTLAGHATÖBB*, *DARABHATÖBB*, *DARABTELI*, *XOR* és más, az időközben az Excel 2013-ban megjelent fontosabb függvényeket. A hivatkozásokban teljes oszlopokra (A:A) és sorokra (1:1) is hivatkozhatunk. A Calc programot képessé tették képes az Apple Numbers, Lotus 123 (wk3 és wk4) és a Quattro Pro (wq1 és wq2) fájlok importálására.

A legtöbbet a Calc programban tették a kompatibilitás érdekében. Mintegy tucatnyi új függvény mellett egységesítették az elnevezéseket, megjelent egy csomó olyan függvény, amely az Excel 2016-ban jelent meg. A legtöbb függvény (például *SZUM*, *SZORZAT*, *ÁTLAG*, *ÁTLAGHA*, *ÁTLAGHATÖBB*) 30 darabos paraméter-korlátozását megemelték 255-re.

A Writer már olvassa az AbiWord és a QuarkExpress fájlokat, és képes EPUB (2.0 és 3.0) formátumban exportálni (sajnos, rengeteg hibával). OpenPGP-vel aláírhatók és titkosíthatók a dokumentumok.

A legnagyobb újdonság azonban az új súgó és a Microsoft Office 2007-ben bevezetett szalagos felhasználói felület megjelenése a LibreOffice programjaiban.

A könyv szerkezete segít a LibreOffice 6 titkainak mind mélyebb megismerésében (a könyv megírásakor ez volt a legfrissebb verzió). Az első fejezetben írunk le a program telepítésével, futtatásával, illetve a különleges, magas fokon integrált felhasználói felülettel kapcsolatos általános tudnivalókat. A következő fejezetek fokozatosan vezetnek be a programok használatába. Ezek már feltételeznek bizonyos – a korábbi fejezetekben ismertetett vagy a gyakorlatban megszerzett – ismereteket, ezért a kezdők számára mindenképpen javasoljuk a könyv olvasását az első fejezetenél kezdeni.

Minden további fejezet épít a korábbi részekben taglalt részletekre, fogalmakra, amelyeket az adott, általában az első előfordulási helyen magyarázunk meg.

A leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows XP, illetve 7-10 operációs rendszerek vagy későbbi változataik alapfokú ismerete, de reméljük, haszonnal forgathatják a programcsomagot valamilyen UNIX változaton futtató felhasználók is. Mivel mi a programot a legjobban elterjedt Windows 7-10 operációs rendszer alatt futtatunk, ezt tükrözi szóhasználatunk, a Windowsos szakkifejezések alkalmazása is. Azonban némi asszociativitással ezek szintén alkalmazhatók a többi operációs rendszerekre is.

A könyvet ajánljuk azoknak, akik kényelmesen, gyorsan, tetszetős formában szeretnék elkészíteni dokumentumaikat, amihez ezúton is sok sikert kívánunk. Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2018. február

Köszönettel

a szerző.